

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja svako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—, Malih oglasov trgovskega
značaja stane beseda Din 1.—, V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 46.

Sreda, 8. junija 1932.

Leto VII.

Dogodki resen opomin.

Ozdravljenje ali zmeda.

Svet se nahaja pred velikim preobratom. Dogodki, ki se vrše v sedanjosti, so pomembni, ker gre za to, ali je človeštvo dovolj civilizirano, da se vlada demokratično in demokratično tudi uživa sadove dela, ali pa je nesposobno za vse to in si želi trde pesti, ki bo vihtela nad njim nagajiko, si osvojila vso oblast nad usodo človeštva. Vprašanje je danes, ali človeštvo zna ločiti svojo voljo od tuje in primerjati svoje potrebe s tujimi in ali se zaveda, da se bližajo organizaciji človeštva, ki je nujno potrebna, ker živimo drug od drugega in si moremo ustvariti dobre socialne razmere le s solidarnim sodelovanjem.

Dogodki nam pa pričajo, da hoče svet drugam. V Nemčiji so te dni prišli na krmilo stari plemenitaši in fevdalci — zoper voljo naroda. To so ljudje, ki pripadajo oni kasti, ki je podpirala cesarja Viljema kot očeta zločinske svetovne vojne. Sokrivci svetovne vojne zaenkrat še ne mislijo poklicati Hohenzollernca na prestol, a gotovo je, da hočejo z novimi volitvami uglasiti pot fašistom ali pa vojaški diktaturi. Tedaj pa postane tudi vprašanje Hohenzollerncev aktualno.

Da je to ofenziva kapitalizma, je dokaz tudi to, ker pravijo, da je treba vzeti narodu vpliv na upravo države, odpraviti demokratizem ali pa sploh parlamentarizem in uvesti diktaturo, ki bo odpravila socialno zakonodajo, znižala plače in vzela delavstvu tudi pravico, da se bori za izboljšanje svojega socialnega položaja. Nemški fevdalci in aristokrati pa pripravljajo poleg tega še inflacijo, da bo s tem izpilo delavstvo zadnjo kupico trpljenja zaradi zločinske vojne.

Kaj nas torej uči ta razvoj?

Razvoj gre svojo pot. Če kapitalizem ne zna več vršiti svoje naloge v dosednji profitarški obliki, potem se mora reorganizirati. Reorganizirati se mora tako, da bo koristil splošnosti. To je zahteva splošnosti in splošnost bo tudi morala izvajati na kakršenkoli način te reforme.

Veliki interesi delovnih slojev so torej na dnevnem redu. In kakor družijo interesi fevdalce, aristokrate, veleposestnike, industrije in banke, tako morajo družiti interesi tudi vse delovno ljudstvo in vse delovne narode. Zato se delavsko gibanje bori za emancipacijo, za samostojnost in enakopravnost svojega gibanja in smatra, da je vsakdo nasprotnik tega stremljenja, ki direktno, dejansko ali moralno podpira nasprotno interese in stremljenja.

Nikdar v zgodovini človeštva še ni bila emancipacija delavskih interesov tako važna kakor danes. Dolžnost vsakega delavca in nameščencev je, da se v polni meri zaveda, da zahtevajo delavski interesi delavsko politiko in da je močno le enotno in organizirano delavstvo. Slišali smo že vse to, a je danes tudi potrebno.

Portugalska dobi republikansko ustavo. Na Portugalskem so sili diktature. Krmilarji države to čutijo. Zaradi tega nameravajo na dan šeste obletnice diktature razglasiti novo ustavo, ki jo je izdelal finančni minister Salazar, in določa republikansko državno obliko. Predsednika bo volil narod za dobo sedmih let. Dodeljen mu bo državni svet s posve-

Proč s Hitlerjevimi baroni!

Proglas socialne demokracije: V boj! Živela socialna demokracija!

S tem naslovom sprejema berlinski »Vorwärts« vest, da je nemški državni zbor razpuščen in da se bodo vršile volitve v novi parlament v drugi polovici julija meseca.

Hitlerjevi baroni nočejo več stopiti pred ta parlament; nočejo se prehitro razkrinkati. Njih vlada je nastala v temi in hočejo, da ostane čimdalje v temi. Sramežljivost je kabinetu pred javnostjo prirojena in z ozirom nanjo je tudi nje ravnanje.

Baron Papen je razvil svoj program v govoru po radiu, da mu ni mogel nihče ugovarjati in ga nihče vpraševati.

Državna vlada se boji vprašanj, boji se vprašanja o svoji bodoči politiki, ker sama ne ve, kakšno politiko naj vodi. Edini, ki morda kaj ve o bodoči politiki, je fašist general Schleicher, toda tudi ta ne želi, da bi ga kdo o njej izpraševal, zlasti ne, kako se je izpremenila vlada in kako se vse to ujema z zvestobo in tovarištvom v bivši vladi.

Hitlerjevi baroni so razpustili državni zbor, ker nimajo v njem zupanja večine. Vprašali bodo narod, če jim zaupa. Odgovor na to vprašanje mora biti: še mnogo večja večina proti Hitlerjevim baronom in še hujša nezaupnica!

Ves narod brez razlike stranke mora zahtevati, da se vlada, ki se boji javnega razgovora z opozicijo, čimprej pobere s svojega mesta. In skoraj gotovo je ta taktika dogovorjena z nacionalističnimi fašisti, ki tudi, kakor vlada sama, debate v državnem zboru že pred volilno borbo niso marali slišati.

Odkar je baron Papen na krmilu vlade, Hitlerja ni več spoznati. Gromovnik proti sistemu se je izpremenil naenkrat v miroljubnega piskarja, ki prireja sedaj shode po Meklenburškem in govori plehke vodene

govorance, ki niso ne krop ne voda. Namesto trmastega kljubovalca nastopa sedaj človeče, ki je sposobno za vse kompromise in koalicije. Nič več ni dvoma o njem; veliki Hitler je postal modri »državnik«. Če bi državni zbor zboroval, bi Papen moral povedati, kakšno stališče zavzema napram fašistom. In fašisti bi bili morali povedati, kakšno stališče zavzemajo sami proti vladi, ali so opozicijska ali vladna stranka. Zato je bilo potrebno, da so se vlada in Hitlerjevci ognili odgovoru — in razpustili državni zbor.

Kaj pomeni vsa ta skrivalnica? Pač nič drugega, kar mora uvideti vsakdo, kakor da je bil parlament razpuščen na predlog Hitlerja in njegove stranke. In kakšen namen ima vse to? Ojačeni naj bi prišli iz volitev fašisti in nemški nacionalci, oslavljeni pa socialni demokrati in centrum. To je namen zahrbtnje igre.

Morda bo pa le drugače.

Imamo prav modre ljudi, ki pravijo, fašisti pridobivajo in bodo pridobivali. Te pametne ljudi naj le kar vrag vzame! Ti so že mrtvi in so pozabili, da bi se bili dali pokopati. Zato tudi ne vidijo, da imamo z novo Papenovo vlado popolnoma novo politično situacijo. Ta nova situacija skriva v sebi nedvomno velike nevarnosti, ki pa nudi tudi prav posebno socialni demokraciji najlepše izglede za uspešno borbo proti njim. Zadnji dogodki v pruskem parlamentu so povzročili, da veje nov veter in da prihajajo sodrugi od vseh strani, zlasti tudi v Berlinu, ki hočejo z vso vnemo in požrtvovalnostjo pričeti pogumni boj za zmago proti reakciji. Tako je povsod v državi!

Dovolj je; sedaj pojdemo socialni demokrati v ofenzivo!

Proč s Hitlerjevimi baroni!

Deklaracija nove nemške vlade —

boj marksizmu in svobodomiselnosti.

Nova nemška vlada je najbolj značilna po tem, da jo sestavljajo odsluženi, že davno v staro šaro spadajoči generalni baroni in grofi. — Idejno pa je karakterizirana po tem, da pripadajo ti odsluženi generali desnici nemških klerikalcev. Ob nastopu so izdali tudi deklaracijo. Iz nje samo dva stavka, ki zavestno in nedvoumno orišeta vladino stremljenje in njeno idejno bazo. — Ta dva stavka sta: Že pregloboko je šel na vseh kulturnih poljih javnega življenja razkroj ateistično-marksističnega mišljenja, ker so bile krščanske sile države prelahko pripravljene za kompromise. Pasti mora jasna odlo-

čitev o tem, katere sile so voljne, da pomagajo obnoviti Nemčijo na podlagi neizpremenljivih načel krščanskega svetovnega nazora.

Ta dva stavka povesta vse. — Hitler bo torej prekvalil Nemčijo na podlagi svetovnega krščanskega nazora. — Pa njegove razbojniške čete bodo menda tudi z ognjem in mečem vtepale ljudem mesto kruha krščanski nazor. — Res je: Za vsako politiko imajo klerikalci svoj poseben evangelij!

Volitve v Nemčiji.

Hindenburg je določil volitve za nemški državni zbor na dan 31. julija.

Pravila „Priatelja prirode“ odobrena.

Sedež centrale v Sarajevu.

Banska uprava v Sarajevu je odobrila pravila delavskega turističnega društva »Priatelj prirode«. Pravila veljajo za celo državo. Izvršilni odbor poziva vse funkcionarje,

da po vseh krajih osnujejo podružnice. — Izvršni odbor delavskega turističnega društva »Priatelj prirode«, Delavski dom, Sarajevo.

Nabirajte člane

za Cankarjevo dru-
žbo. Za 20 Din dobi
vsak član 4 lepe
knjige.

Francoska vlada sestavljena.

Vlada radikalov in levičarskih skupin. — 18 ministrov in 11 podtajnikov

Lyonski župan in poslanec radikalne stranke Edvard Herriot je sestavil novo vlado. Ministrstva so razdeljena naslednje:

predsedništvo in zunanje zadeve Edvard Herriot (radikal);
pravdo senator Rene Renoult (radikal);

notranje in namestništvo preds. vlade Chautemps (radikal);
vojno senator Pavel Boncour (nestrankar);

mornarico Georges Leygues (levič. republikanec);
avijatiko Pavel Painleve (republ. soc.);

prosveto senator De Monzie (republikanski soc.);
finance Germain Martin (radik. lev.);

proračun Palmade (radikal);
javna dela Deladier (radikal);
delo Dalimier (radikal);
kmetijstvo senator Gardey (radikal);

trgovino Julian Durand (radikal);
trgovsko mornarico Aime Berthod (radikal);
zdravstvo Justin Godard (radikal);

pošto Queille (radikal);
kolonije senator Albert Sarrant (radikal);
trgovsko mornarico Leon Mayer (radikal).

V vladi je 11 odvetnikov, 8 profesorjev, 4 novinarji, 3 inženjerji, 2 zdravniki in 1 trgovec.

Francoska javnost je novo vlado sprejela z dokaj povoljno prognozično kritiko, razen skrajne desnice. Socialisti pričakujejo od nove vlade več umevanja za mednarodno politiko, zlasti tudi glede razorožitvene konference in srednjeevropskega vprašanja. V teh vprašanjih bodo socialisti novo vlado podpirali. Jasno pa je, da pričakujejo socialisti tudi, da nova vlada ne bo vodila doma reakcionarne socialne politike.

Predsedstvo senata in zbornice.

Za predsednika francoske zbornice je bil izvoljen zopet Fernand Buisson (socialist) s 504 glasovi (od 554); za predsednika senata pa Jannenay (demokratska levica).

Volitve v Rumuniji.

Vlada »sposobnih mož« skrahirala.

Pri volitvah v aprilu mesecu leta 1931 je zmagala nadstrankarska koalicija profesorja Jorge, ki je prevzela žalostno dedščino prejšnjih režimov. Jorge, namesto da bi bil kozenito obračunal s preteklostjo, je zapeljal državni voz na stari tir in pripeljal državo srečno na rob gospodarskega in finančnega propada. Končno je Jorge uvidel, da mu ne preostaja drugega, kot da odstopi. Te dni se je poslovil. Nasledil ga je vodja narodne kmečke stranke Vajda-Vojvod. Vlada je samo prehodnega značaja in ima volilni mandat. Popačeni parlamentarizem je prinesel Rumuniji nesrečo.

Kako dolgo še? Na Meklenburškem v Nemčiji so imeli v nedeljo volitve v deželni zbor, kjer so fašisti zopet napredovali. Izid volitev je: socialni demokrati 18 poslancev, fašisti 29, nemški nacionalci 5, komunisti 2, meščanska zajednica 1 in stranka Meklenburžanov 2.

Kjer je fašizem, tam je boj!

Krvava bitka v Eggenbergu pri Grazu.

Štajerski hitlerjevci so sklicali za 2. junija v Badl-Kazino v Eggenbergu shod za vse svoje uniformirane formacije iz Graza in okolice. Socijalni demokrati, ki jih je v Eggenbergu večina, so smatrali to kot izzivanje in so sklenili, da se bodo tudi tega shoda udeležili. Vendar se je le malo socialistom posrečilo priti v dvorano, ker je več sto policajev in žandarjev obkrožilo kazino in razpostavilo španske jezdece (kobile bodečo žico), izza katerih so morale cevi strojníc. Ker čete niso pustile nikogar več v dvorano, v kateri se je nahajalo kakih 400 oseb iz obeh taborov, se je zunaj na cestah zbrala večstočglava množica, ki je burno demonstrirala proti nacionalnim socialistom. Okrog pol devete ure zvečer je prispel z avtomobilom tudi en oddelek nacionalnih socialistov iz Lipnice na shod. Razdražena množica jih je takoj obkrožila in zrinila proti žandarmerijskemu kordonu. Žandari so pa imeli povelje, nikogar več ne pustiti v dvorano. Tako so se naciji iz Lipnice znašli v hudi zagati: za njimi besna množica nasprotnikov, ki jih je suvala in pretepala, pred njimi žične ovire in žandari, ki so z nasajenimi bajoneti odbijali pritisk. V tej borbi je bilo blizu 50 oseb ranjenih, večinoma z bajonetmi; več jako težko in se bore v bolnici s smrtjo. Tudi v dvorani sami je prišlo do burnih prerekanj in pretepov. Ko so se nacionalni socialisti vračali s shoda v mesto, jih je moral ščititi 100 žandarjev pred razjarjenimi prebivalci. — Istočasno s shodom v kazini so socialisti priredili na eggenberški glavni cesti improviziran shod na prostem, kjer so vsi govorniki nastopili v ostrih besedah proti izzivanjem hitlerjevcev.

Ukinitve prepovedi »aufmaršev« torej že rodi sadove. Duhovi so zelo razburjeni. Zato ni čudno, če vlada za nacionalno-socialistični »aufmarš«, ki so ga napovedali za 4. in 5. junij v Linz in na katerem bi imelo govoriti tudi več hitlerjevskih pravakov iz Nemčije, velikansko zanimanje. Ker ima Linz že več let socialistično občinsko upravo, so socialisti za isti dan, kot odgovor za nacionalistično izzivanje, sklicali velik shod z devizo »šah hakenkreuzlerjem«. Linški župan, s. Gruber, je izdal tozadevni proglas, v katerem pravi: »Pozivam vas na boj! Ne na boj brezkoristnih žrtev. Kot masa smo nepremagljivi. Nobenih dejanj na lastno pest, temveč podrejenje gotovi volji. Iz mesta, ki je že celo generacija rdeče, se ne pustimo izriniti. Hočemo biti proletarski špartanci, ki se bore proti nadmoči Per-

Nov stanovanjski zakon v Čehoslovaški.

Stanovanjska zaščita se podaljša do leta 1946.

Čehoslovaška vlada je v smislu resolucije o definitivni ureditvi stanovanjskega vprašanja, ki jo je parlament pred dvema leti sprejel, predložila poslanski zbornici obširen načrt novega stanovanjskega zakona. Načrt vsebuje 279 paragrafov v 14. poglavjih:

I.—III. poglavje vsebuje določila o direktnih in indirektnih ugotovitvah potrebe stanovanj. Po določbah poglavja II. ustanavljajo občine posredovalnice za stanovanja in imajo pravico nadzorovanja istih.

IV. poglavje določa načine **podpiranja gradbene podjetnosti** posredno ali neposredno. Posredno s tem, da se pomaga pri dobavi stavbišč, gradbenega kapitala in z oprostitvijo taks. Osvaja tudi določbe dosedanjega zakona o razlastitvi potrebnih stavbišč. Za večja mesta so posebna določila, ki naj onemogočajo špekulacijo s stavbišči. **Oprostitve najemninskega davka** je predvidena za vse novogradbe do 1. 1934. Za pozneje izvršene zgradbe velja oprostitve do 1. 1940 oziroma v vedno zmanjšani odstotni izmeri tudi za poznejše novogradbe. Za neposredno podpiranje gradbene delavnosti bo skrbel poseben **državni gradbeni fond**, ki bo podpiral v prvi vrsti gradnjo malih stanovanj.

V. poglavje vsebuje določila o **maksimiranju najemnin**. Z začetkom leta 1933 se smejo najemnine zvišati za 40%, vendar samo takim najemnikom, katerih dohodki, oziraje se na število članov družine, ki jih imajo vzdrževati, presegajo 20 do 40.000 Kč letno. Za ostale najemnike nastopi to zvišanje šele z letom 1936. V slučaju slabih gospodarskih razmer se ta termin lahko podaljša. Vendar pa v nobenem slučaju **ne smejo zvišane najemnine presegati šestkratne predvojnne najemnine**. Dosedanje določbe o odpovedi stanovanj ostanejo v veljavi. Stanovanjska zaščita preneha z 31. decembrom 1942. l., za one stranke, ki imajo manj dohodkov kot 20.000, oziroma

40.000 Kč letno, pa 31. decembra 1946. leta. S posebno odredbo se pa stanovanjska zaščita še za eno leto lahko podaljša.

VI. in VII. poglavje govori o **odložitvah** eksekutivnega izpraznjenja stanovanj.

VIII. poglavje urejuje dohodke državnega gradbenega fonda: **lastniki starih hiš so dolžni, če presega najemnina v njihovih hišah štirikratno temeljno najemnino, od prejšnjega odplačevati poseben znesek gradbenemu fondu**. Ta znesek znaša 5 odstotkov temeljne najemnine in se za vsakih 50 odstotkov temeljne najemnine zviša še za 5 odstotkov. **Ta prispevek v državni gradbeni fond se ne sme preveliti v breme najemnikov**.

IX. poglavje obravnava regresno pravico za lastnike tistih hiš, ki so bile v letih 1919 do 1924 pozidane z državno garancijo.

X. poglavje urejuje vprašanja gradbenih zadrug, ki jih bo država posebno podpirala.

XI. poglavje govori o gradbenih hranilnicah in vzpodbuja h kolektivni štednji v svrhu graditev stanovanj.

XII. poglavje razpravlja o stanovanjskem vprašanju in

XIII. poglavje o posvetovalnih organih v stanovanjskem vprašanju, in

XIV. poglavje o raznih ostalih določbah, v zvezi s predloženimi poglavji.

Sicer se bo ta zakonski načrt v parlamentarni debati še v marsičem spremenil, vendar je že sam njegov pojav važno in razveseljivo dejstvo za vse one milijone ljudi, ki danes stokajo pod pezo stanovanjske bede. Upamo, da razprava o tem zakonu v čehoslovaški poslanski zbornici tudi za Jugoslavijo ne bo ostala brez odmeva, za katero v mnogočem služi Čehoslovaška kot vzor in s katero nas družijo najožji prijateljski stiki. Kajti stanovanjsko vprašanje je pri nas gotovo še veliko bolj pereče, kakor v napredni in podjetni Čehoslovaški.

toda uporne čete so vkorakale v Santiago in vlada je morala odstopiti. Za predsednika vlade je bil imenovan bivši predsednik Alessandria.

Grška vlada zopet odstopila. Vlada Papanastasiusa je odstopila, ker ji ni bila Venizelosova večina v parlamentu dovolj lojalna. Venizelos je kritiziral vladino izjavo zlasti glede socialnega zavarovanja in agrarnega davka, češ, da nastopa kot razredna stranka. Papanastasiu je zahteval odpravo davka. Večina je pa izrekla pogojno nezaupnico vladi. Novo vlado je sestavil Venizelos.

Doma in po svetu.

Predsednik vlade dr. Marinković je bil v nedeljo v avdijenci pri kralju v Niški banji. Avdijenca je bila daljša. Poročilo sicer ne navaja predmeta razgovora, vsekakor pa se je razgovor tika političnih vprašanj, ki spadajo v področje predsednika vlade.

Nova stranka za dravsko banovino se je v Ljubljani konstituirala v soboto, dne 4. t. m. V nedeljo je imela stranka shod, na kateri sta govorila ministra dr. Kramer in I. Pucelj politične govore, v katerih sta opisovala dogodke zadnjih let in izrekala tudi kritiko. Tako je rekel minister dr. Kramer, da dr. Korošec ne odobrava klerikalne propagande, da pa mu zameri, ker k temu molči.

Všeč mu je nemška reakcija. V beograjskem listu »Vreme« je napisal dr. Stanislav Krakov članek, v katerem poveličuje Hitlerjevo nacionalistično gibanje, češ, da je Nemčija narodno zrela in sposobna za življenje, ter želi, da bi se tudi Jugoslavija zbudila. Tendencia tega članka je ali namenoma ali pa iz nevednosti popolnoma napačno zasnovana. — Fašistični nacionalizem tudi nima namena dvigniti nacionalnega ponosa in samozvesti, ker tega niti v zmislu najreakcionarnejših elementov ne bi bilo treba. Nemški nacionalizem ima povsem drugačen program; nemški fašizem je proti političnemu vplivu naroda, je proti socialni in delavski zakonodaji, torej se bori absolutno proti splošnemu narodu in hoče imeti diktaturo bankirjev, aristokratov in veleposestnikov. To ni nacionalizem, ampak borba proti ljudskim pravicam; povsem navadna razredna borba kapitalističnih zastopnikov in priganjačev proti demokraciji.

XII. Ljubljanski velesej je bil odprt 4. t. m. ob navzočnosti funkcionarjev, interesentov, zastopnikov oblasti in številnih povabljenec. — Sejmišče v izmeri 40.000 m² je navzlic najtežjim gospodarskim neprilikam docela napolnjeno z razstavo najrazličnejših strok in razstavlja nad 600 tvrdk, med temi 150 inozemskih. — Prav posebno omembo zaslužijo naslednje razstave: posebno bogata in najmoderneje opremljena pohištvena, higijenska, ki je popolnoma prenovljena, mnogo izboljšana tekstilna, razstava perutnine in kuncev, tujsko-prometna in obrtna ter ona »Ljubiteljev narave v stanovanju«. — Sejmišče nudi najpestrejšo sliko živahne delavnosti in trdne volje: vzdržati in ostati na višini, navzlic najtršim gospodarskim težkočam. Obiskovalec velesejma bo zapuščal sejmišče z zadoščenjem in z zavestjo, da je Slovenija marljiva

Angelo Cerkvenik:

ROSA.

(Povest.)

— Kaj: in? Zdravnik sem, ali ne razumete? Zoolog sem. Veste, kaj je to? Ta ženska... žival... da... In svoboda ljubezen. Pri meni, ki vidim človeka edinole v telesu samem, res ni moči govoriti o svobodni ljubezni... o nikakršni ljubezni.

— Zakaj se, tedaj, razburjate nad drugimi?

— To vaše naziranje, gospod doktor, ni originalno. Slišala sem ga že pred desetimi leti od svojih sošolk. Strašno čudno se mi zdi, da ponavljate takšne plitkosti.

— Plitkost je, torej, to? Saj baš to je tisto! Vsaka resnica je plitka, je in mora biti na dlani, čisto na površini ali pa sploh ni resnica. Vsi, ki govorite o globokih resnicah, lažete. Povedal bi vam povest o zamorcu, ki so mu vzeli Boga. Arcibašev jo je napisal, da. Povedal sem vam jo že...? Dobro, ne bom je ponavljal... V ostalem sem utrujen. Operacija je izvršena... žival je rešena, črevo je v nebesih.

Boja in Tanjo so prepeljali domov. Springer je ostal še nekoliko dni v Ljubljani.

Ko je odhajal, ga je Rosa spremlila na postajo.

— Hvala lepa, gospod doktor.

— Nič hvale! Če bi vam mogel operirati tudi vaše srce, zamenjati ga z ovčjim. Veste, ovčje srce ni tako čisto ovčje, kakor bi morebiti kdo mislil, posebno ne, če je koštrunje...

Rosa je zopet bdela ob njegovi in njeni postelji in ju stregla.

Vsa njena misel je obletavala oba bolnika, ki jima je skrbno stregla. Niti za trenutek se ni oddaljila od njiju. Bojo je v vročici mnogokdaj govoril, kar bi kateri drugi trlo in strlo srce.

Priznati si je morala, da se je tudi njej trgalo srce, ko je z glasom polnim miline in sladkosti šepetal:

— Tanja, cvetlica hrepenenja mojega, ali ti je hudo?

Božal je po glavi Roso, govoril je Tanji in Rosa je v srcu svojem krvavela. Jokala je.

— Ne joči, hrepenenje moje... ne joči! Saj ni Rose. Bojiš se je? Zakaj? Rose ni več. Pozabila je na naju dva. Odšla je v široki svet... tam ji je lepo. Ali ji ni tam lepo? Povej, Tanja moja!

In Rosa je napela vse svoje moči, da bi ji jok ne zatrl besede:

— Lepo ji je, Bojo moj!

— Lepo, Tanja? Lepo kajne, povej!

— Lepo, Bojo!

— Imaš zelo rada Boja, Tanja, vrtnica moja opojna? Daj, poljubi ga!

Rosa je sklonila glavo in kakor jutranja rosa je bil čist njen poljub, ki ga je dahnila na usta, ki so gorela...

Z obema rokama jo je prijel za glavo in jo stisnil k sebi.

— Tanja, Tanja...

Tako je tekel dan za dnevom in Bojovo stanje je bilo še vedno zelo nevarno.

Tanja se je prej osvestila.

Ko je uzrla Roso pred seboj, je nehala dihati... V goltancu jo je zgrabila žalost z neznansko silo. Komaj je mogla iztrgati iz sebe besede:

— Rosa, ali mi moreš odpustiti?

— Tanja, kaj naj ti odpustim?

— Saj veš, Rosa. Živela sem s tvojim možem, kakor da je bil moj mož.

— Moralo je tako biti!

— Moralo?

— Da, Ti ne moreš nič za to!

Sedla je k njej na posteljo in jo gladila po zlatorumenih kodrih.

— Tanja, sestra moja v bolesi in ljubezni, daj da te poljubim.

— Rosa, ne! Udari me! Opsuj me! Tako mi je težko...

— Ali me ne razumeš, Tanja? Jaz vse razumem, Tanja...

— Odšla bom, Rosa. V Rusijo se bom vrnila. Tako ničvredna se zdim sama sebi, ko pomislim na svoje življenje. Zakaj sem sploh živela do danes? Kaj sem dobrega storila in komu? Ko sem bila še otrok, sem se igrala z vsem in z vsakomur, samo nase sem vedno mislila.

— Vsi smo takšni, Tanja.

— Potem sem se omožila. Zdaj smo vsi nesrečni: Bojo, ti, moj mož in jaz... Česarkoli se dotaknem, povsod je le smrt, žalost... Nedavno se je v Novem Sadu zavoljo mene ustrelil kapelnik naše, ruske kapelle...

— Ti sigurno nisi bila kriva; le domišljaja si...

— Nisem bila kriva? Kdo to pravi?

— Oprosti, Tanja! Med tvojimi knjigami sem našla tudi časopis, ki je poročal o tisti tragediji. Silil je vate, nadlegoval te je...

čebelica, ki zna zbirati med tudi takrat, ko paša našega gospodarskega življenja ni najboljša.

*

Nemški komunisti za enotno rdečo fronto. Centralni odbor komunistične stranke Nemčije (KPD) je izdal proglas z naslovom »Enotna rdeča fronta proti pruski reakciji«, v kateri ponuja socialno-demokratskim strokovnim organizacijam, da se združijo z njimi v skupni fronti in v skupnem boju proti fašizmu in vojni hujskariji. V razglasu se nadalje navaja, da K. P. D. ne bo nastopala proti poskusom nacijev, da se polaste vlade, samo v parlamentu, temveč tudi z vso odločnostjo izven parlamenta. Nemški komunisti so torej končno uvideli nespametnost svoje dosedanje taktike, ko so dostikrat pomagali nacijem pri izvajanju njih politike z namenom, da pomagajo s tem rušiti stabilnost države, pričakujoč, da bodo od popolnega državnega razsula imeli oni kak politični uspeh. Stvari so se pa tako zasukale, da je postalo hitlerjevstvo tudi komunistom nevarno in se zavečajo, da če se vsede k državnemu krmilu nacionalni socializem, da bo z demokratskim življenjem zadušil tudi komunizem. Do tega spoznanja so došli nemški komunisti sicer zelo pozno, vendar še ne prepozno. Verjetno je tudi, da so prejeli nemški komunisti migljaj iz Moskve, katero more težke skrbi za Daljni vzhod in bi jim v tem trenutku lahko postala hitlerjevska Nemčija posebno nevarna. Kajti kljub vsemu besedičenju o nacionalnem separatizmu je nacionalizem postal danes ravno tako mednarodno kakor socializem, cerkev in kapitalizem. Že danes se preko raznih državnih mej medsebojno podpira moralno in gmotno. In uspeh nacionalistov v eni državi slave v drugi, čeprav navidezno nasprotni, kot svoj lastni uspeh. Nemški komunisti bodo s svojimi poslanci v pruskem deželni zboru odločali, kdo bo vladal v bodoče Prusijo, in upajmo, da ne bodo več hoteli biti orodje reakcije.

K haaškemu mednarodnemu sodišču pristopijo Zedinjene države. Zunanje-politična komisija senata je sprejela predlog, da Zedinjene države pristopijo haaškemu mednarodnemu sodišču. Komisija utemeljuje svoj sklep, da je to edina pot, ki utegne preprečiti novo vojno tragedijo. — Zedinjene države vedno kolebajo v mednarodnih vprašanjih, ker so jaka sila in hočejo ohraniti neodvisnost. Če izvedejo ta sklep, bo to velik napredek v mednarodni politiki.

Preprečen atentat na Mussolinija. V soboto je bil blizu trga Piazza di Venezia prijet sumljiv človek s švicarskim potnim listom. Imel je pri sebi dve bombi in nabit revolver. Pri znan je, da je hotel napraviti atentat na Mussolinija. Atentat je hotel izvršiti ob priliki odkritja spomenika Garibaldiju. Atentator je — seveda antifašist — in se imenuje Angelo Sbardellatto ter je prišel iz inozemstva.

Ameriški frontniki za svoje pravice. Tudi v Ameriki so bivši vojaki iz svetovne vojne in invalidi razočarani, ker vlada ne drži svojih obljub, ki jih je svojčas dala ameriškim vojakom, da jih je navdušila za vojno. Danes morajo invalidi živeti v veliki bedi. Zato so organizirali v vseh delih države demonstrativne pohode proti Washingtonu, kjer hočejo pri vladi demonstrirati, da se zopet spomni na svoje obljube. Deloma hodijo peš, deloma prisilijo med potjo avtomobiliste, da jih morajo brezplačno voziti, kakor tudi njihovo prtljago. Iste zahteve so stavili tudi na Baltimore-Ohio-železnico, ki jih pa ni hotela prevažati, nakar so frontniki namazali tračnice njene proge z mazalnimi milom (šmiržajfo) tako, da so se vlaki drug za drugim ustavili in je ves promet zastal.

Človek in stroj. V dunajskem predavanju »Pogled v sedanost«, je Pavel Valéry označil kot najvažnejšo nalogo človeka, da premaga svojo živalsko naravo, svoje instinkte, svoje življenske nagone: »Toda vse ten-

Razstava Okrožnega urada za zavarovanje delavcev

v novi palači v Mariboru.

Šibe, ki tepejo delavstvo: bolezen, nezgode, brezposelnost

Povodom proslave otvoritve svoje nove palače in obenem desetletnice jugoslovanskega zakona o zavarovanju delavcev je Okrožni urad priredil v tretjem nadstropju nove palače v Mariboru malo, a zelo zanimivo in podučno razstavo o uspehih socialnega zavarovanja v zadnjem deceniju. Na podlagi slik, diapozitivov, grafikonov, zemljevidov in drugih statističnih pripomočkov je ponazorjeno dviganje in padanje članstva, dviganje in padanje obolenj v posameznih obdobjih, razne nove socialne ustanove, ki si jih je Okrožni urad pridobil, njegovo udejstvovanje na polju profilakse in preprečevanja obolenj, razvoj posameznih industrij v dravski banovini, širjenje brezposelnosti v območju posameznih ekspozitur, vpliv posameznih poklicev na človekovo zdravje in mnogo drugega.

Zlasti pomemben za Maribor je zemljevid delavske tuberkuloze v dravski banovini, iz katerega je razvidno, da tuberkuloza najbolj razsaja med zavarovanci mariborske ekspoziture, ki je štela 1. 1929 15.052 članov, obolenj za tuberkulozo je pa imela 783 s 34.555 podpornimi dnevi.

Kot druga najbolj prizadeta ekspozitura je ljubljanska s 23.522 zavarovanci, 347 obolenj za tuberkulozo, na katero odpade 41.330 podpornih dni. Torej je imela ljubljanska ekspozitura leta 1929 za 50 odstotkov manj tuberkuloznih obolenj kakor mariborska, a za 20 odstotkov več podpornih dni, kar bi dalo sklepati na mnogo rigoroznejše postopanje mariborske ekspoziture napram bolnikom.

Od leta 1922 do konca leta 1930 je izdal OUZD na bolezenskih podporah 250.000.000 dinarjev, od tega samo za tuberkulozne 50.000.000 Din. Deljeno na posamezne vrste dajatev je v istem času izdal OUZD na hranarini, porodnini in dojnini, torej v gotovini 103.067.395.83 dinarjev, za bolnice, sanatorije in kopališča 47 milijonov 254.304.77 Din, za zdravniške honorarje 30.254.216.28 Din, za zdravila 28.507.492.02 Din, za opremo dojenčkov 15.776.106.60 Din, za zobovje, babice in pogrebne 13 milijonov 778.194.63 Din.

Statistična tabela o pokretu članov ponazarja, kako se je članstvo zlasti od leta 1926 dalje in kako se dviga in pada tekom enega leta:

dence razvoja kažejo, da se človek danes bolj oddaljuje od tega cilja kakor kdaj prej. Toliko se je sanjalo o napredku, sanjalo se je o rajskih razmerah, ko razbremenjen stroj človeka od telesnega dela. Ali pa je napredek izpolnil te nade? Ali je z golim materialnim olajšanjem, ki ga je doba strojev darovala človeštvu, bil zvezan tudi duševni in npravnstveni razvoj? To je vprašanje, ki ga moramo zanikati. — Da, prav ima predavatelj. Razvoj koristi le profitu, ustvarja bedo. Ni v korist človeštvu. Zato je potreben boj za novo moralo, da je družba vse človeštvo.

Proti newyorškemu županu Walkerju se vodi preiskava radi korupcije. Pod raznimi naslovi si je znal Walker pridobiti bančne depozite na visoke vsote. Tudi njegov brat William si je tekom štirih let naložil v banki 432.000 dolarjev, ki so mu jih izplačali občinski zdravniki za razne ugodnosti.

Gentleman v vlaku.

Albionec: »Ali vam je dim zoprno, gospa?«

Dama: »Nikakor ne, gospod.«
Albionec: »All right! Drugače bi vam bilo nerodno, ker, veste, jaz ja-ko dosti kadim.«

»Kadar pojem, nič več ne vidim, občinstvo popolnoma izgine.«
»I, saj ni čudo!«

najnižje pade v januarju in februarju, najvišje število pa doseže v juliju in avgustu; to stalno gibanje povzroča sezonski zaposleni v gradbeni, tujski in drugi industriji. Ta statistika tudi kaže, da je absolutno število članstva padlo do števila iz leta 1926, število samih moških zavarovancev je padlo celo do števila iz leta 1922, medtem ko je število samo ženskih članov padlo le neznatno.

Po ekspoziturah deljeno izkazuje največjo brezposelnost ekspoziture Zagorje (38 odst.), Novo mesto (35 odst.), Kočevje (31 odst.), Slovenjgradec (31 odst.) itd., najmanjšo pa Ljubljana (13 odst.). Statistične tabele o pokretu bolnikov kažejo tendenco k padanju; najvišji odstotek bolnikov se je zaznamoval spomladi leta 1929 radi epidemije hripe. Največ je kratkih obolenj, s 6 dnevi. Tudi ta statistika kaže, da je ženska slabši riziko za zavarovanje.

Zemljevid lesne industrije ponazarja krizo v tej industriji, ki je najhujša pri ekspoziturah Kočevje, Novo mesto in Slovenjgradec.

Število tekstilnih delavcev se je v zadnjih letih zelo pomnožilo, v letu 1931 se pa opaža rahlo padanje, vendar ne radi krize v tej industriji, temveč radi njene vedno popolnejše mehanizacije. Stalno pa se dviga število zaposlenih v tujski industriji. Okrožni urad poseduje poleg svojih fizikalnih zdravilišč v palačah v Ljubljani in sedaj v Mariboru še termalno kopališče v Laškem in okrevališče na otoku Rab. Pljučnolbolne pa pošilja v zdravljenje v sanatorije za pljučno bolne na Klenovniku, Brestovcu in na Golniku. V letih 1922 do 1931 je poslal OUZD v razna zdravilišča 2912 članov in je plačal za njih oskrbo 9 in pol milijona dinarjev.

Iz vsega materiala, ki ga vidimo tu zbranega, šele spoznamo, kolikoga pomena je statistika ne samo za socialno zavarovanje, temveč za vse javno življenje sploh. Vendar so pri nas prve bivše okrajne bolniške blagajne in za njimi Okrožni uradi začeli smoteno zbirati statistični material, ki z onim, ki ga zbira Delavske zbornice in Borze dela, tvori edino kolikor mogoče zanesljivo sliko o socialni statistiki naše države. Vendar pa čaka na tem polju še mnogo neizvršenega dela. — Okrožni urad zasluži gotovo priznanje, ki ga je izvršil na tem polju.

Ljubljana.

Delavska mladinska akademija »Svobode«, ki se je vršila v soboto ob petih popoldne v dvorani delavske zbornice v Ljubljani, je kar najlepše uspela. Šišenska »Svoboda« je s to prireditvijo pokazala, kako se da kulturno delati in prirejati tudi z najnežnejšo mladino umetniško visoko uspele in ljubke prireditve, ki morajo blagodejno in vzgojno vplivati na mladino in na odrasle. Nadejamo se, da bo o tem lepem večeru še napisal več ocenjevalec svoje mnenje v izpodbudo k nadaljnjemu delu.

Maribor.

Kavarna v mestnem parku. Park-kavarna je letos popolnoma zapuščena, ker je bilo tam le skladišče mestnega vrtnarja. — Kakor doznavamo, pa se zanima za to kavarno najemnik Velike kavarne g. Klešič, ki bi otvoril tam svojo podružnico. To vest je vsekakor pozdraviti, ker mariborski mestni park na vsak način rabi lokal, kjer se bo dobilo vsaj kako okrepčilo. Prepričani pa smo, da je mogoče napraviti iz park-kavarne prav živahen družaben center v poletju, če se za isto zavzame agilen podjetnik, kot je to g. Klešič. Sedaj je pač mestni park na vsak način premrt, ko ni tam niti sladoledarjev, katerim so letos naenkrat iz nerazumljivega vzroka prepovedali razvažati sladoled s svojimi belimi vozički.

Kolektivna pogodba v tovarni »Semperit« v Kranju

Uspeh v Splošni delavski zvezi organiziranega delavstva.

O akciji, ki jo je vodila Splošna delavska zveza, da se v tem podjetju sklene nova kolektivna pogodba, smo poročali že v »Delavcu« dne 25. aprila. Po raznih intervencijah in predrazgovorih in pripravih se je dne 25. maja vršilo glavno pogajanje, ki ga je sklicala Delavska zbornica. Podjetje je uvidelo, da je najprimernejše, da ima službeno in plačilno razmerje urejeno kolektivno, ter je na to pristalo in sklenilo s Splošno delavsko zvezo, kot predstavnico v tem podjetju zaposlenega delavstva, kolektivno pogodbo. S tem je akcija podružnice v Kranju z uspehom zaključena.

S pogodbo se regulirajo deloma tudi plače v korist delavstva. Določene so za vsako delo minimalne urne plače. Pravtako za akordna dela. Nova akordna tarifa se bo določala tako, da bo akordni zaslužek vsaj 15 odst. nad urno plačo. Pogodba urejuje tudi vse delovno in službeno razmerje. Za stvari, ki se tičejo delavstva in ki niso v tej pogodbi navedene, pa veljajo določila zakona o zaščiti delavcev in obrtnega zakona.

Pri razpravah so sodelovali za delavstvo zastopniki SDZJ Jakomin, obratni zaupniki Kerč, Oman in Poličar, Delavsko zbornico je zastopal Jože Kopač. Podjetje sta zastopala direktor in inž. tovarne.

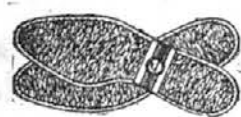
Tudi delavstvo ostalih podjetij v Kranju se more ponovno prepričati pri tem skromnem uspehu, da je združitev delavstva v strokovni organizaciji edina garancija za izboljšanje in ureditev težkega delavskega položaja. Zato vsi na delo za pojačanje Splošne delavske zveze Jug.

Zakaj tako počasi? Kakor znano, je mestni občinski svet v svoji seji dne 20. maja sklenil znižati stanovanjske najemnine v vseh občinskih zasilnih zgradbah, počenši od 1. aprila dalje. Predvideno znižanje znaša pri vseh stanovanjih enako, Din 40 mesečno. Med najemniki pa je vzbudilo silno nevoljo dejstvo, da se to znižanje najemnin 1. junija še vedno ni izvedlo. Nekateri so, računajoč s tem, da se jim bo odpisala najemnina za april in maj, pripravili manjšo vsoto denarja za plačanje najemnine 1. junija. Na svoje veliko razočaranje so pa potem morali odtegljaj nadoknaditi in jih je med njimi nekaj, ki so radi tega pri plačilu najemnine prišli v zadrego. Najemniki kar verjeti niso mogli, da morajo kljub jasnemu sklepu občinskega sveta — čeprav je bil ta storjen v tajni seji — plačati tudi za mesec junij najemnino po starem. Zato so se nekateri informirali na mestnem magistratu, kako in kaj je s to zadevo. Tu pa jim je bilo rečeno, da o kakšnem sklepu glede znižanja najemnin ni še ničesar znanega! Lahko si mislimo, da je to pojasnilo marsikateremu vprašalcu sapo zaprlo. Po našem skromnem mnenju tako zavlačevanje izvedbe sklepov mestnega občinskega sveta ni na mestu. Od dneva, ko je občinski svet sklenil znižanje najemnin pa do 1. junija je preteklo celih deset dni, v desetih dneh pa se sme že zahtevati, da se sklepi, zlasti pa tako važni sklepi, kot je ta, izvedejo. Človek bi nič ne rekel, če bi bil sklep storjen v Beogradu in bi se moral v Mariboru izvršiti. Tu bi bila zakasnitev vsled dolge razdalje še nekako opravičljiva. Ni pa to zavlačevanje opravičljivo v danem primeru, ko je bil sklep storjen pod isto streho, pod katero tabori tudi urad, kateremu je naloženo, da naj sklep izvede. Upajmo, da bo, če ne prej, pa vsaj do prihodnjega prvega stvar v redu. Če ne gre drugače, pa naj bi šimelj ubrzal svoj tek. Upajmo, da je to izvedljivo brez nevarnosti za njegovo dragoceno življenje.

Sprememba posesti. V pondeljek je kupil pri mariborskem okrajnem sodišču na sodni dražbi gosp. Drago

V TOPLIH POLETNIH DNEVIH

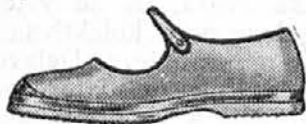
se počutite vedno sveži in razpoloženi ako nosite našo lahko in udobno letno obutev.

Lufov vložek Din 5.—.

Rata

39.—

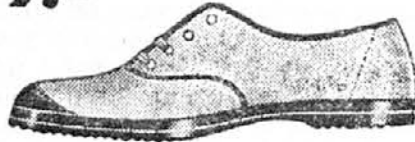
Vel. 19-26 Vrsta 4441-05
Za deklice: zračni in lahki platneni polčevlji okusne oblike z gumijastim podplatom in peto.

29.—

Vrsta 1805-61
Naši gumijasti kopalni čevlji Vas najbolj varujejo, če hodite po razžarjenem pesku in ostrem kamenju. Zelo lahki so in udobni. Pri plavanju Vas ne ovirajo.

49.—

Vrsta 4435-37
Otroški platneni čevlji v sivi barvi z gumijastim prožnim podplatom. Praktični za vsakdanjo nošnjo.

69.—

Vrsta 2145-09
Lahki in udobni ženski čevlji iz sivega platna z zaponko in prožnim gumijastim podplatom in nizko peto. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

V vseh naših prodajalnah kupite dobre in cenene nogavice. Moške za Din 7.—, ženske za Din 25.— in 9.—.

Roglič, trgovec s čevlji, hišo odvetnika dr. Karla Kodermana za Din 544.000. Odvetnik g. dr. Koderman je s 1. junijem odložil izvrševanje poklica radi bolezni na nedoločen čas.

Pisarne, industrijska podjetja, šolska vodstva, kupujte edino v naši papirnici, Slomškov trg 6.

Sv. Lovrenc na Poh.

Kaj bo z delavci v tovarni kos. Tudi v tukajšnji tovarni kos trvdke »Kieffer« je bila izvršena redukcija delavstva. Ostalim kovačem pa je reducirani delovni čas ter plača od 5 do 10 odstotkov. Od 15. t. m. dalje se bo delalo še samo 4 dni v tednu. Najbolj interesantno pa je to, da je tovarna že pred časom prijavila likvidacijo. Del posestnikov zahteva, da se ustavi obrat, dočim je drugi del za nadaljnje obratovanje. Vršni pa se tudi odškodninski proces po umrlem g. Kiefferju ter bo usoda nadaljnega obratovanja baže precej odvisna od izida tega procesa. S popolno ustavitvijo obrata bi bili hudo prizadeti kovači (nekateri od teh so pri tovarni zaposleni že preko 30 let), po njih pa tudi drugi živeli v okolišju Lovrenca. O delovnem razmerju in plačah delavstva pri lesni industriji trvdke Lešnik pa prihodnjic.

Prevalje.

Mi gremo na Urško. 12. junija prirede »Svobodaši« velik izlet na Urško in vabijo vse delavce in delavke iz mežiške doline, da se pridružijo temu izletu.

Hrastnik.

Otrok ne damo! V preteklem mesecu so naši sodrugi napravili več izletov v prosto naravo z otroci. To pa zopet g. kaplanu ni všeč, ker po njegovem mnenju spadajo otroci ob nedeljah v cerkev, ne pa na izlete. Tako je g. dušni pastir Žaler vprašal otroke, zakaj da niso bili v cerkvi; otroci so mu na to odgovorili, da so bili na izletu na Kumu. Omenjeni gospod je nato otroke po svoje poučil. Če otroci poletijo v prosto naravo, namesto v cerkev, s tem še ne slave hudiča, kot bi to trdila kakšna stara mamica. Saj duhovniki povsod in pri vsaki priliki povdarjajo, da je naravo Bog ustvaril, ali ni tako? Torej je bog ne samo v cerkvi, ampak povsod. Sedaj, ko pa naši agilni sodrugi peljejo otroke v božjo naravo, pa bi se rado vso stvar prikazalo kot strašno pregreho. Nihče ne more naše otroke siliti k verskim vajam, če to niso izrecno šolske maše! Zato tudi nočemo, da bi kdo spraševal naše otroke, če so bili v nedeljo v cerkvi ali ne. Nekemu duhovniku tudi ni po volji, da nedolžne deklice nosijo obleke s kratkimi rokavi. Ali otroška golota že res more koga spraviti v skušnjava. Mi mislimo, da ne. Zato tudi ne bomo dopustili, da bi kdorkoli naše otroke radi tega klical na odgovornost. Našim sodrugom pa kličemo: Naprej po začrtani poti! Zavedajmo se, da smo proletarci in da nam nihče ne sme kratiti svobode, da svoje otroke vzgajamo in oblačimo kakor znamo in moremo. Naš cilj je, da jih vzgojimo za koristne člane človeške družbe in za pobornike naše ideje. Več staršev.

Pokojni Rudolf Valentino povzročil ločitev zakona. Popularni in lepi filmski igralec Rudolfo Valentino, ki je pred 5 leti v cvetu mladosti nenadno umrl, ima še danes med ženstvom celega sveta obilo oboževalk. Zlasti Američanke ga kar ne morejo pozabiti in so ustanovile posebno »ligo za gojitev spomina nebeškemu Valentinu«. Njegov grob v Hollywoodu je dan za dnevom pokrit s svežimi vencji in cvetjem. Soprog nekega uglednega Amerikanca se je Valentino baje prikazal v sanjah in ji je naročil, naj vsak dan nese na njegov grob kito rdečih rož, kar je zaljubljena žena tako vestno izpolnjevala,

da je to postalo njenemu soprogu že preneumno in je ženo resno opozoril, naj voli med njim in pokojnim Rudolfom. Žena pa se ni mogla odpovedati mrtvem krasotcu in tako je mož vložil tožbo za ločitev zakona, ki jo je tudi dobil.

Listnica uredništva.

Cv. K. »Tega pa ne more razumeti.« — Smo že pred tedni poizkusili, pa ni šlo.

Sosed je povedal, da bo prihodnji teden platno prodajal.

Janezek, ki nosi še razklane hlače, vpraša: »Mama, ali bodo stric tako platno prodajali kakor jaz?«

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastoni** 14 karatno originalno ameriškano

zlato nalivno pero

ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno **prvovrstno radijsko cev**.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled »Radio« svet. Naroča se Administration der »Radio« welt, Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Razno manufakturno blago, perilo, obleke za moške in dečke, pletenine etc. priporočamo po jako nizki ceni trvdka

KARL JANČIČ
Maribor, Aleksandrova c. 11

Usnjate rokavice v veliki izbiri tu in inozemske **nogavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki
Marija Sieber,
Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

Pletenine, stezniki, tudi jenski in kosmetični predmeti, potrebšline za otroke, nogavice, rokavice, ročna dela in krojaške potrebšline.

FRANC ŠKOF,
Maribor, Aleksandrova cesta 23.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

LJUDSKE TISKARNE D.D. V MARIBORU

ki se bo vršil v soboto, dne 18. junija 1932, ob 16. uri v sejni sobi Delavske zbornice v Sodni ulici šte. 9/1.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo o bilanci.
3. Poročilo nadzornega odbora.
4. Glasovanje o bilanci in absolutorij.
5. Volitev upravnega odbora za dobo treh let.
6. Volitev nadzorstva.
7. Samostojni predlogi.
8. Slučajnosti.

Izpisek iz družbenih pravil:

- § 26. Vsaka delnica daje pravico do 1 glasu.
§ 27. Glasovalno pravico na občnem zboru imajo oni delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe.
§ 28. Občni zbor je sklepčen, če je zastopana na njem vsaj 1 desetina vsega delniškega kapitala.

Upravni svet.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Delavskega doma“, r. z. z o. z. v Mariboru

ki se bo vršil v petek, dne 24. junija 1932 ob 18. uri v društvenih lokalih na Frankopanovi ulici 1 s sledečim

dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in revizijsko poročilo Zveze gospodarskih zadrug.
2. Poročilo načelstva.
3. Predložitev računskega zaključka za leto 1931.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Smernice bodočega dela.
7. Raznoterosti.

Izveček iz pravil:

§ 21. Da občni zbor veljavno sklepa, je treba, da je na njem prisotna ali zastopana ena desetina zadrugnikov in deležev. Če bi tega ne bilo, se vrši občni zbor eno uro kasneje, ki sklepa ob vsakem številu navzočih ali zastopanih deležev. Fizične osebe (posamezni člani) imajo samo po en glas, neoziraje se na število deležev; juridične osebe (zadrug, družbe itd.) pa za vsak delež en glas.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKE DOM“

V TRBOVLJAH r. z. z o. z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 7% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 delavske domove, 2 v Trbovljah, kakor tudi 3 prodajalne in 2 gostilni v Trbovljah in 1 prodajalno in gostilno v Senovem pri Rajhenburgu, v katerih se oddaja blago najboljše kvalitete po najnižjih cenah. Član te zadrug lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino; delež znaša Din 50.—, vpisnina Din 250.

NAČELSTVO.

Nalagajte svoje prihranke v štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Rotovski trg šte. 6.

Delavska sportna društva naj kupujejo trese (puloverje) z velikim popustom po naročilu in meri.

Delavske družine naj nosijo pletenine: kakor žemperje, puloverje, vestje, ki so najcenejše oblačilo, in jih dobavlja

Industrija pletenin B. Pušnik, Vojnik 4 — Celje, Cankarjeva ul. 4 — Dobrna.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. — Telefon šte. 2324.